

1 PROCEDURE

De juridische basis voor de opmaak van de zoneringsplannen en de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen is terug te vinden in het zoneringsbesluit (besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2006 houdende vaststelling van de regels voor de scheiding tussen de gemeentelijke en de bovengemeentelijke saneringsverplichting en de vaststelling van de zoneringsplannen, gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014).

De eerste generatie zoneringsplannen dateren uit de periode 2008-2009.

De procedure voor de herziening van deze zoneringsplannen en de opmaak van de eerste GUP's dient gelijktijdig en conform de procedure voor de vaststelling van de stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) te gebeuren.

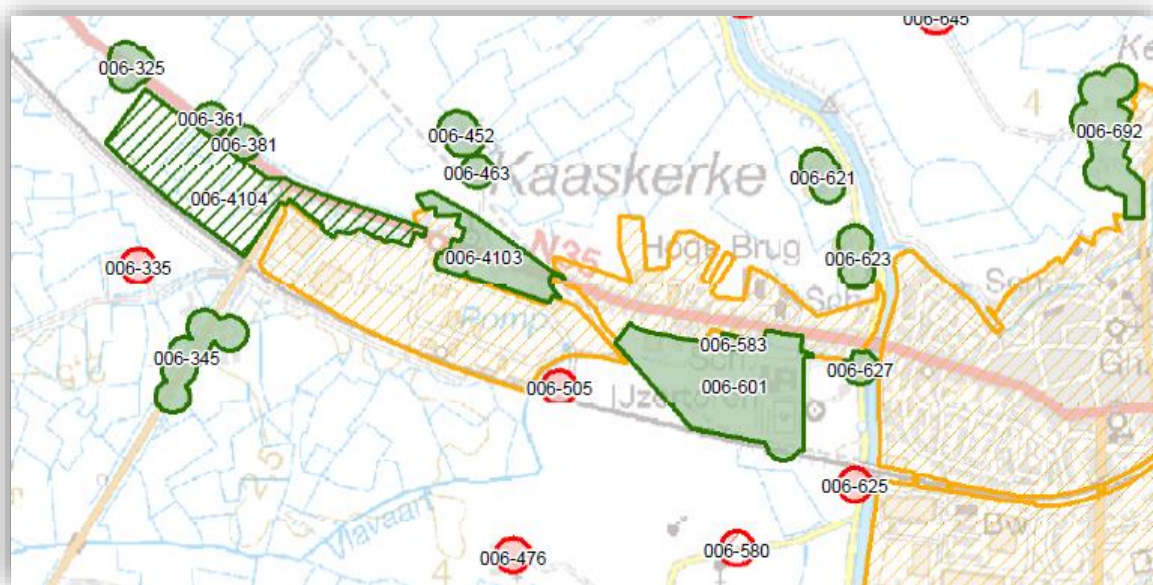
De stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021 werden op 18/12/2015 goedgekeurd door de Vlaamse Regering, na een openbaar onderzoek. De definitief herziene zoneringsplannen en de GUP's maakten hiervan deel uit.

Om de zes jaar wordt het zoneringsplan getoetst en indien nodig herzien (via de procedure van de SGBP). Jaarlijks kan een actualisatie gebeuren in het wateruitvoeringsplan.

2 ZONERINGSPLANNEN (ZP)

Het zoneringsplan deelt het grondgebied van de gemeente op in het reeds gerioleerde gebied, het gebied waar nog een collectieve zuivering zal worden voorzien en het gebied waar geen collectieve, maar een individuele zuivering zal worden voorzien.

Figuur 1: een extract uit een zoneringsplan

Het **centrale gebied** is het deel van het gemeentelijk grondgebied dat geheel of gedeeltelijk deel uitmaakt van één of meerdere agglomeraties. Een agglomeratie is (conform art. 1.1.2 van Vlarem II) een gebied waar de bevolking en/of de economische activiteiten voldoende geconcentreerd zijn om stedelijk afvalwater op te vangen en naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie en/of een definitieve lozingsplaats af te voeren.

Het **buitengebied** is het deel van het gemeentelijk grondgebied dat niet binnen het centrale gebied valt. Dit wordt verder opgedeeld in:

- het **collectief geoptimaliseerd buitengebied**: het deel van het buitengebied waar gekozen is voor collectieve inzameling en zuivering en waar die reeds gerealiseerd is.
- het **collectief te optimaliseren buitengebied**: het deel van het buitengebied waar gekozen is voor collectieve inzameling en zuivering en waar die nog te realiseren is.

- het **individueel te optimaliseren buitengebied**: het deel van het buitengebied waar gekozen is voor individuele sanering van het afvalwater en waar voor de burger overeenkomstig Vlarem II een individuele zuiveringsplicht geldt.

Deze gebieden worden op volgende manier gevisualiseerd in de plannen:

Clusters

- collectief geoptimaliseerd buitengebied
- collectief te optimaliseren buitengebied
- individueel te optimaliseren BG - IBA aanwezig
- individueel te optimaliseren BG - IBA gepland
- individueel te optimaliseren BG
- gesloten opvangsysteem aanwezig
- individueel te optimaliseren BG
- gesloten opvangsysteem - gepland

Centraal gebied

2.1. Lozingsvoorwaarden voor de verschillende zones van een zoneringsplan

2.1.1. Lozingsvoorwaarden in het centrale gebied en in het collectief geoptimaliseerd buitengebied

In het centraal gebied en in het collectief geoptimaliseerd buitengebied is er in de straat een afvalwaterriolering aanwezig die verbonden is met een operationele waterzuiveringsinstallatie.

In dit gebied geldt een aansluitplicht op riolering. Hiervan kan enkel worden afgeweken als deze aansluiting dient te gebeuren via gronden van derden of indien de woning/lozing zich op meer dan 250 meter van de riolering bevindt. In dat geval moet een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater (IBA) geïnstalleerd worden. Een aansluiting van het afvalwater op de afvalwaterriool via een pomp is technisch haalbaar en is dus geen reden om af te wijken van de aansluitingsplicht.

De lozing van huishoudelijk afvalwater op de riolering gebeurt het best rechtstreeks, zonder septische put. Gemeenten of rioolbeheerders kunnen toch een septische put verplichten omwille van technische redenen (bv. bezinking in de riolering). Op die put wordt dan enkel zwart afvalwater (toilet) aangesloten.

2.1.2. Lozingsvoorwaarden in het collectief te optimaliseren buitengebied

In het collectief te optimaliseren buitengebied is momenteel geen mogelijkheid om aan te sluiten op een openbare riolering die verbonden is met een operationele waterzuiveringsinstallatie. In deze zone wordt op termijn wel een collectieve zuivering van het afvalwater (via riolering) voorzien. In afwachting van de aanleg van riolering moet het afvalwater minstens voorbehandeld worden in een septische put. De septische put moet in dat geval zowel het grijs afvalwater (bad, douche, wasmachine, keuken) als het zwart afvalwater (toilet) verwerken. Wanneer de privéwaterafvoer dan wordt aangesloten op de aangelegde riolering, kan de put (indien toegelaten door de rioolbeheerder) geheel of gedeeltelijk worden kortgesloten.

In afwachting van aansluiting op de riolering, zijn er 3 mogelijke situaties voor de lozing van het effluent van de septische put:

- lozing in een riool (vaak een ingebuisde gracht) die nog niet is aangesloten op een zuiveringsinstallatie;
- lozing in een gracht;
- indirecte lozing in de bodem (besterfput).

Het lozen van het effluent via een besterfput, is enkel toegelaten indien er zich binnen een afstand van 50 meter geen oppervlaktewater of open kunstmatige afvoerweg voor hemelwater (bv. gracht) bevindt. Bovendien moet aan enkele voorwaarden voldaan worden (Vlarem II, art. 6.9.2.2.,3°). Zo mag de besterfput geen overloop hebben en moet deze zich op een maximale diepte van 10 meter onder het maaiveld bevinden. Een afstand van 100 meter tot een grondwaterwinning en elke bron van drinkwater, thermaal water of mineraalwater moet gerespecteerd worden.

2.1.3. Lozingsvoorwaarden in het individueel te optimaliseren buitengebied

In het individueel te optimaliseren buitengebied is geen aansluiting op een openbare afvalwaterzuiveringsinstallatie voorzien.

Het afvalwater moet worden gezuiverd door een IBA. Nog aan te leggen IBA's moeten voorzien zijn van het Europese keurmerk CE. Voor België wordt dit geïntegreerd in het vrijblijvende BENOR-certificaat. Meer informatie en een lijst van IBA's die beschikken over dit keurmerk is terug te vinden op www.certipro.be.

Reeds bestaande IBA's die voldoen aan de huidige milieuwetgeving kunnen behouden blijven. Nieuwbouwwoningen en grondige verbouwingen worden via de bouwvergunning verplicht om onmiddellijk een IBA te plaatsen. Voor bestaande woningen volstaat het voorlopig om het afvalwater te lozen via een septische put. De septische put moet in dat geval zowel het grijs afvalwater (bad, douche, wasmachine, keuken) als het zwart afvalwater (toilet) verwerken. De termijn waarbinnen ook deze woningen een IBA moeten plaatsen, is in de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen vastgesteld.

Voor de lozing van het effluent van de septische put of van de IBA, kunnen zich 3 situaties voordoen:

- lozing in een riool (in vele gevallen een ingebuisde gracht) die uiteraard niet is aangesloten op een openbare zuiveringsinstallatie;
- lozing in een gracht;

- indirecte lozing in de bodem (besterfput).

Het lozen van het effluent (van septische put of IBA) via een besterfput, is enkel toegelaten indien er zich binnen een afstand van 50 meter geen oppervlaktewater of open kunstmatige afvoerweg voor hemelwater (bv. gracht) bevindt. Bovendien moet aan enkele voorwaarden voldaan worden (Vlarem II, art. 6.9.2.2.,3°). Zo mag de besterfput geen overloop hebben en moet deze zich op een maximale diepte van 10 meter onder het maaiveld bevinden. Een afstand van 100 meter tot een grondwaterwinning en elke bron van drinkwater, thermaal water of mineraalwater moet gerespecteerd worden.

Indien in het gebouw slechts sporadisch afvalwater wordt geproduceerd, kan men eveneens opteren voor een gesloten opvangsysteem (zonder overloop of insijpeling in grondwater) met periodieke ophaling door een erkend ophaler.

2.1.4. Het gebouw is nog niet opgenomen in het zoneringsplan

Voor gebouwen die nog niet werden opgenomen in het zoneringsplan gelden dezelfde lozingsvoorwaarden als voor de gebouwen die gelegen zijn in het individueel te optimaliseren buitengebied, tenzij rechtstreekse aansluiting op bestaande riolerings- en zuiveringsinfrastructuur mogelijk is.

2.2. De herziening van een zoneringsplan

Bij de herziening van een zoneringsplan worden de in de afgelopen jaren uitgevoerde projecten verwerkt. Daarnaast worden ook aanpassingen aangebracht die het gevolg zijn van vaststellingen op het terrein en/of van een gewijzigde visie inzake de aanleg van infrastructuur. Een herziening gebeurt om de zes jaar.

2.3. De jaarlijkse actualisatie van een zoneringsplan

Jaarlijks kan een actualisatie van de zoneringsplannen gebeuren voor wat betreft de overgang van "het collectief te optimaliseren buitengebied" naar het "collectief geoptimaliseerd buitengebied". Deze jaarlijkse actualisatie gebeurt in een [wateruitvoeringsplan](#).

2.4. Raadplegen van een zoneringsplan

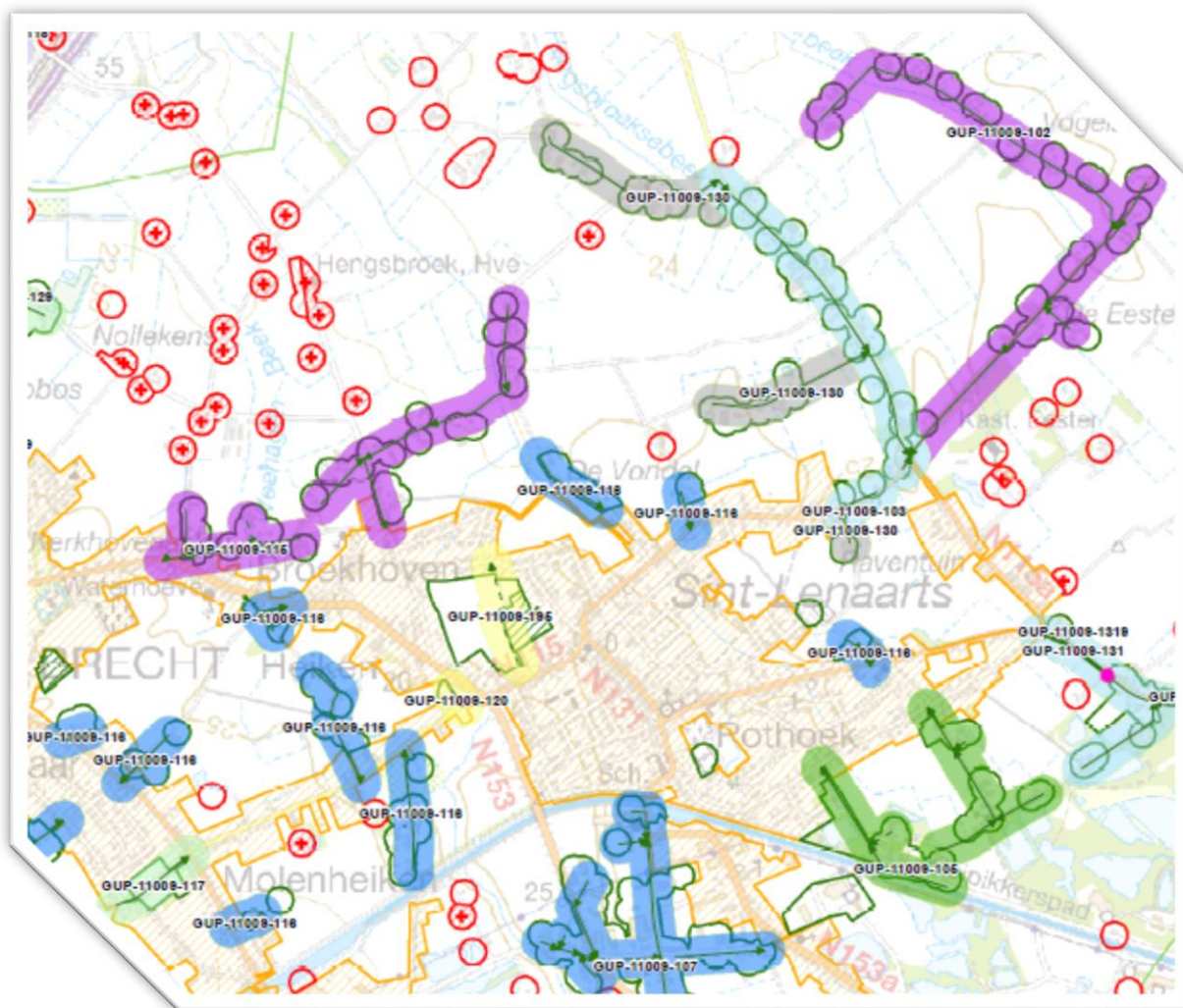
Alle zoneringsplannen zijn te raadplegen via het [geoloket zonerings- en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen](#). Een kaart in pdf-formaat staat hier voor elke gemeente ter beschikking, net als een Web Feature Service voor het digitaal consulteren van de gegevens in een eigen GIS-omgeving.

3 GEBIEDSDEKKENDE UITVOERINGSPLANNEN (GUP)

In het gebiedsdekkend uitvoeringsplan wordt vastgesteld welke saneringsprojecten (riolering of IBA) binnen een bepaalde gemeente nog moeten uitgevoerd worden, welke projecten het meest prioritair zijn en wie de projecten dient uit te voeren binnen welke timing.

In de uitvoeringsplannen wordt ook de afbakening van de gemeentelijke en de bovengemeentelijke saneringsopdracht in het buitengebied vastgelegd via de overnamepunten.

Een uitvoeringsplan omvat ook de aanduiding van de gebieden waar kan afgeweken worden van de verplichting tot de aanleg van een gescheiden stelsel.

Figuur 2: een extract uit een gebiedsdekkend uitvoeringsplan

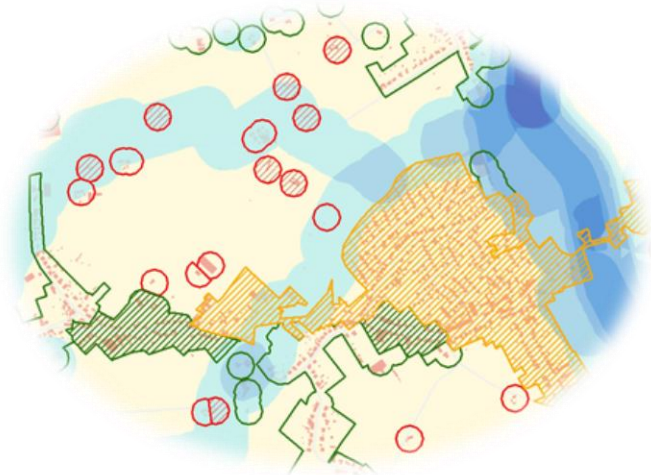
3.1. Bepalen van de prioriteit

Om de verschillende projecten onderling te prioriteren werd een **masterplanmethodologie** ontwikkeld. Deze is gebaseerd op een **kostenbatenanalyse** van de verschillende projecten waarbij de kostprijs van het project wordt vergeleken met de milieu-impact, ook rekening houdend met de milieu-impact van het effluent van de RWZI.

Ecologische criteria worden afgetoetst in de zogenaamde **milieu-impacttoetskaarten** (zie de blauwe buffers in het kaartje hiernaast).

Deze zijn opgebouwd uit vijf thema's die verschillende aspecten behandelen die de impact van de lozing van huishoudelijk afvalwater kunnen vergroten:

- de overstromingsgebieden (recent overstroomde gebieden, watertoetskaarten, sigmagebieden,...);
- de waterbodems;
- de ecologisch waardevolle gebieden en waterlopen (waaronder beschermde gebieden inzake habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied, RAMSAR, VEN en ecologisch waardevolle waterlopen vanuit de beleidsvisie herstel vismigratie en herstel waterlopen en vanuit hun ecologische kwetsbaarheid door inplanting van overstorten);
- impact op drink- en zwemwater;
- en de prioritaire aanpak van de bovenlopen.

Figuur 3 : een extract uit een milieu-impacttoetskaart

De investeringskost van elk project wordt bepaald op basis van eenheidsprijzen voor riolerings- en wegeniswerken. De toepassing van de masterplanmethodologie levert een gebiedsdekkend uitvoeringsplan op waarbij de GUP-projecten verdeeld worden over verschillende **prioriteitenklassen**.

3.2. De prioriteit van een rioleringsproject

Aan elk rioleringsproject wordt een actor toegekend: gewest, gemeente (of rioolbeheerder) en privé. Voor elk project worden ook een investeringskost en een aantal te saneren inwoners bepaald.

De GUP-projecten worden verdeeld over prioriteitenklassen van 1 t.e.m. 12. Prioriteit 1 is de hoogste prioriteit.

Projecten met prioriteit 1 en 2 betreffen projecten m.b.t. beslist beleid en hiermee gerelateerde GUP-projecten. De overige GUP-projecten worden op basis van een prioriteringsalgoritme (gebaseerd op de masterplanmethodologie) geprioriteerd.

Voor elke gemeente is een GUP-projectenlijst ter beschikking. Raadpleeg hiervoor het [geoloket zonerings- en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen](#). Hierbij zijn de actor, de kostprijs, de milieu-impact en de prioriteit van elk project terug te vinden.

Voor elk GUP-project is ook aangegeven welke actie uit het maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen van toepassing is. Een overzicht van de verschillende actienummers gaat in bijlage. Voor de opvolging en een stand van zaken van de uitvoering van de acties zal de gemeente of rioolbeheerder jaarlijks bevraagd worden. Via [de wateruitvoeringsplannen](#) zal hierover jaarlijks gerapporteerd worden.

De uitvoering van het gebiedsdekkend uitvoeringsplan doet geen afbreuk aan de verplichtingen inzake de privéwaterafvoer zoals voorzien in Vlarem II. Projecten inzake de privéwaterafvoer, zijn ongeacht opname of prioriteit binnen het GUP, verplicht uit te voeren indien de straat reeds voorzien is van riolering. Voor deze woningen dient de rioolbeheerder toe te zien op de naleving van Vlarem II. Het uitvoeren van de huisaansluiting zelf is de verantwoordelijkheid van de particulier.

Projecten met prioriteit 1 en 2

<i>Projecten</i>	<i>Prioriteit op kaart</i>	<i>Uitvoering in uiterlijk</i>
Op gemeentelijk subsidieprogramma t.e.m. 2008	 1	2015
en hiermee gerelateerde GUP-projecten	 1	2017
Op bovengemeentelijk optimalisatieprogramma t.e.m. 2009	 1	2015
en hiermee gerelateerde GUP-projecten	 1	2017
Aansluiting niet gerioleerde straten/woningen in centraal gebied	 1	2017
Op gemeentelijk subsidieprogramma 2009 t.e.m. 2014 en hiermee gerelateerde GUP-projecten	 2 2	2021
Op bovengemeentelijk optimalisatieprogramma 2010 t.e.m. 2015 en hiermee gerelateerde GUP-projecten	 2 2	2021

Projecten met prioriteit 3 en 4 m.b.t. actie 7B_I_113 van het maatregelenprogramma (zie bijlage achteraan)

Een selectie van projecten met prioriteit 3 en 4 gelegen in speerpuntgebied, in een VHA-zone met instandhoudingsdoelstelling (IHD-doelstelling) én op minder dan 250 meter van een waterloop met instandhoudingsdoelstelling, is terug te vinden onder actie 7B_I_113 van het maatregelenprogramma. Deze projecten hebben 2021 als uiterste uitvoeringsjaar.

 3, actie 7B_I_113 - uitvoering 2021

 4, actie 7B_I_113 - uitvoering 2021

Projecten met prioriteit 3 t.e.m. 12

De projecten met prioriteit 3 en 4 die niet behoren tot actie 7B_I_113 van het maatregelenprogramma en de projecten met prioriteit 5 tem 12 behoren tot de planperiode 2022-2027. Voor deze planperiode is de prioriteit richtinggevend en deze zal bij de opmaak van de derde generatie stroomgebiedbeheerplannen verder worden verfijnd.

 3

 4

 5

 6

 7

 8

 9

 10

 >10

Projecten met prioriteit -1

Projecten die niet meegenomen worden in de prioritering, krijgen een prioriteit -1. Dit zijn bijvoorbeeld geplande verkavelingszones. Ook pure renovatieprojecten binnen het centraal gebied en RWA-projecten die niet samengaan met vuilvrachtaansluitingen worden niet geprioriteerd omdat niet alle projecten gekend zijn en de informatie dus niet gebiedsdekkend beschikbaar is.

 niet geprioriteerd

3.3. De prioriteit van een IBA

Van alle te plaatsen IBA's worden de meest prioritaire ingedeeld in prioriteitenklassen 1 en 2. Dit zijn IBA's met de hoogste milieu-impact. IBA's met prioriteit 1 zijn het meest dringend.

IBA's met prioriteit 1

De lokale milieu-impact van de te plaatsen IBA's wordt vergeleken met de milieu-impact van woningen aan te sluiten op riool, binnen eenzelfde afstroomgebied. In combinatie met een minimum aan IBA's per afstroomgebied, levert deze vergelijking de IBA's met prioriteit 1.

Een aantal IBA's is reeds opgenomen op de gemeentelijk subsidiëringsprogramma's (GIP) 2009 t.e.m. 2015. Deze krijgen ook een prioriteit 1.

IBA's met prioriteit 2

Bij de bepaling van de IBA's met prioriteit 2 is rekening gehouden met de milieu-impact. De IBA's in rekening gebracht voor prioriteit 2 zijn gelegen in VHA-zone met instandhoudingsdoelstelling (IHD-doelstelling) en op minder dan 250 meter van een waterloop. Deze situeren zich voornamelijk in speerpunt- en aandachtsgebied. Bijkomend zijn alle IBA's aangeduid met een milieu-impactscore van meer dan 2, ook opgenomen in de prioriteitenklasse 2.

Timing te plaatsen IBA's

Per gemeente is een **minimale doelstelling** aan prioritair te plaatsen IBA's bepaald:

- 1) een aantal IBA-projecten met prioriteit 1 dient geplaatst te worden tegen eind 2017. Dit aantal wordt per gemeente beperkt tot 20% van het totaal aantal te plaatsen IBA's (met een maximum van 200 IBA's per gemeente).
- 2) een aantal IBA-projecten met prioriteit 1 of 2 dient geplaatst te worden tegen eind 2021. Dit aantal wordt per gemeente beperkt tot 20% van het totaal aantal te plaatsen IBA's.

Voor elke gemeente is een adressenlijst m.b.t. de minimale doelstelling aan te plaatsen IBA's ter beschikking. Raadpleeg hiervoor het [geoloket zonerings- en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen](#).

Het GUP doet geen afbreuk aan de lozingsvoorwaarden zoals opgenomen in Vlarem II. De onmiddellijke plaatsing van een IBA in het individueel te optimaliseren buitengebied bij (ver)nieuwbouw blijft geldig, evenals voorwaarden opgelegd in de milieuvergunning.

IBA's bij vakantieverblijven

Bij het bepalen van de prioritaire IBA's (prioriteit 1 en 2) worden de vakantieverblijven voorlopig buiten beschouwing gelaten.

Bij de opmaak van de zoneringsplannen werd namelijk geen rekening gehouden met het type gebouw en het feit of het gebouw in overeenstemming is met de stedenbouwkundige voorschriften, maar wel met een mogelijke lozing van huishoudelijk afvalwater. Bijgevolg zijn de vakantieverblijven in een aantal gemeenten opgenomen op de zoneringsplannen. Een groot deel ervan werd omwille van mogelijke strijdigheid met stedenbouwkundige voorschriften ingekleurd als individueel te optimaliseren buitengebied. Deze vakantieverblijven hebben in kwetsbare gebieden een belangrijke impact op de waterkwaliteit.

Het is daarom belangrijk om een zicht te krijgen op de lozingsituaties (permanent, periodiek, toekomstig te verdwijnen, ...) a.d.h.v. een inventarisatie en een visieontwikkeling door de rioolbeheerder (in overleg met de gemeente). Voor een aantal gemeenten kan men zich hiervoor ook baseren op reeds goedgekeurde provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen m.b.t. vakantieverblijven in recreatiegebied. Hiervoor is onder actienummer 7B_L114 van het maatregelenprogramma (zie bijlage achteraan) volgende actie opgenomen: 'Inventarisatie en visieontwikkeling inzake weekendverblijven'. Deze actie is uit te voeren tegen uiterlijk 2017.

Hieruit zal dan blijken welke milieu-impact er is en welke vakantieverblijven zullen worden aangesloten op een IBA, dan wel op een gesloten opvangsysteem. In samenspraak met VMM wordt dan een concrete doelstelling geformuleerd voor de IBA's/gesloten opvangsystemen bij vakantieverblijven gelegen in speerpuntgebied of in een zone met IHD-doelstelling, die dienen te worden uitgebouwd tegen eind 2021 (actie 7B_L112 – zie bijlage achteraan).

Visuele voorstelling van een prioritaire IBA

De herziening van het GUP gebeurt om de zes jaar. Bijgevolg blijft de lijst van prioritaire IBA's ook voor die zes jaar behouden. Bij de jaarlijkse opmaak van het wateruitvoeringsprogramma wordt de uitvoering van deze IBA's wel opgevolgd en de jaarlijkse evolutie visueel voorgesteld in het geactualiseerde zoneringsplan.

De prioritaire IBA's worden voorgesteld onder de vorm van een kruisje:

- Prio 1, gepland - uitvoering 2017
- Prio 2, gepland - uitvoering 2021
- Prio 1, actief
- Prio 2, actief
- Aangesloten op riolering
- Niet van toepassing

De IBA's met prioriteit 1 hebben een rode kleur, de IBA's met prioriteit 2 zijn oranje. Wanneer de IBA nog dient geplaatst te worden is het symbool volledig gekleurd, wanneer de IBA reeds actief is, wordt dit als een hol kruisje voorgesteld.

In het geval de woning intussen is aangesloten op riolering (en de prioritaire IBA dus overbodig werd) wordt dit aangegeven met een hol groen kruisje.

In het geval de IBA helemaal niet meer van toepassing is (omdat bijvoorbeeld de woning intussen gesloopt is) wordt dit aangegeven met een hol grijs kruisje.

3.4. Vrijheidsgraden

Niet elk project kan worden uitgevoerd binnen een gemiddelde doorlooptijd. De redenen van vertraging bij uitvoering zijn divers. Anderzijds kunnen zich op het terrein opportuniteiten voordoen waardoor projecten soms sneller kunnen worden uitgevoerd. In bepaalde gevallen kan er dan ook een reden zijn om af te wijken van de projectvolgorde. Het betreft een afstemming op andere prioriteiten, zoals:

- het gecombineerd zijn met andere projecten (wegeniswerken, inrichting openbaar domein, verkeersveiligheid, aanpak wateroverlast, AWV, Infrabel,...)
- niet- voorspelbare risico's in het projectverloop
- opportuniteiten
- eisen van derden

Bijgevolg wordt een verschuiving van uitvoeringsjaar mogelijk gemaakt door het voorzien van een aantal vrijheidsgraden. De ecologische prioritering van het GUP blijft echter de basisrichting voor de sanering van het buitengebied. Om erover te waken dat bij voorkeur gekozen wordt voor projecten met een hoge prioriteit is een bonus-malus systeem voorzien. Er wordt een bonus voorzien voor projecten gelegen in speerpunt- of aandachtsgebieden en een malus voor projecten met een lage prioriteit.

Voor de rioleringsprojecten gelden volgende voorwaarden:

- een verschuiving van uitvoeringsjaar mag in geen geval leiden tot het creëren van nieuwe lozingspunten;
- de verschuiving van uitvoeringsjaar voor gemeentelijke projecten mag geen effect hebben op het uitvoeringsjaar van de eraan gekoppelde bovengemeentelijke projecten en vice versa;
- projecten kunnen, binnen eenzelfde gemeente, onderling in volgorde gewisseld worden op voorwaarde dat deze een evenwaardige hoeveelheid vuilvracht (milieu-impact x aantal inwonersequivalenten) saneren;
- indien projecten met prioriteit 1 tot en met 7 worden vervangen door projecten met prioriteit 8 tot en met 12, dient de te realiseren vuilvracht (milieu-impact x aantal inwonersequivalenten) van de projecten met prioriteit 8 tot en met 12 minstens 10% hoger te zijn om als evenwaardig beschouwd te worden;
- indien projecten die niet gelegen zijn in speerpuntgebieden, aandachtsgebieden of niet gelegen op minder dan 250 meter van een waterloop met IHD-doelstelling, worden vervangen door projecten gelegen in één van deze gebieden, mag de te realiseren vuilvracht (milieu-impact x aantal

inwonersequivalenten) van deze laatstgenoemde projecten tot 20% lager zijn om als evenwaardig beschouwd te worden.

Voor de IBA-projecten gelden volgende vrijheidsgraden:

- de IBA's met prioriteit 1 en 2 kunnen onderling in projectvolgorde verschoven worden;
- een IBA met prioriteit 1 of 2 kan enkel vervangen worden door een andere IBA op voorwaarde dat die evenwaardig is naar milieu-impact en te saneren vuilvracht (milieu-impact x aantal inwonersequivalenten).

Deze vrijheidsgraden kunnen worden ingeroepen om de uiterste uitvoeringsdatum van een project te wijzigen. Hierdoor wijzigt de prioriteit van het project echter niet.

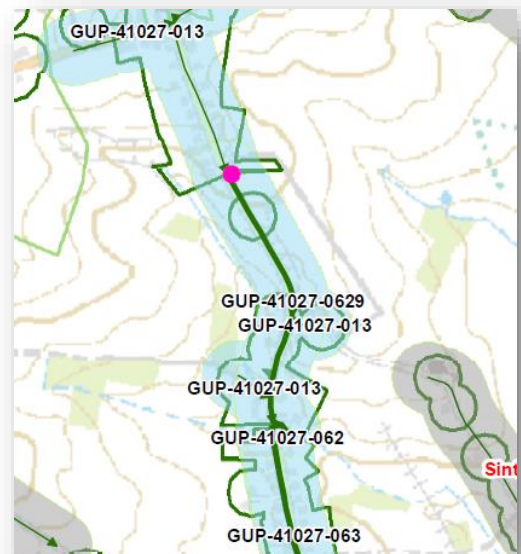
3.5. Overnamepunten

In het GUP wordt de afbakening van de gemeentelijke en de bovengemeentelijke saneringsopdracht in het buitengebied vastgelegd. De scheiding wordt op het plan weergegeven via het **overnamepunt**. Dit overnamepunt geeft aan tot waar de bevoegdheid van de gemeente loopt en waar de taak van het gewest begint.

Voor de bepaling van een overnamepunt wordt rekening gehouden met de **omslagwaarde**. Dit is een waarde die per gemeente werd bepaald en vastgelegd in het zoneringsbesluit en die de minimaal door de gemeente of rioolbeheerder in te zamelen vuilvracht aangeeft voor er sprake kan zijn van een gewestelijke saneringsopdracht.

Indien op basis van een scenarioanalyse blijkt dat een overnamepunt wijzigt omdat de afvoerrichting van een nog uit te voeren project verandert, is een **herlokalisatie van het overnamepunt** mogelijk. Op die manier wordt een eventuele vertraging in de uitvoering van het project vermeden. Deze wijziging zal dan formeel worden goedgekeurd bij de opmaak van de volgende generatie GUP's en stroomgebiedbeheerplannen.

Het zoneringsbesluit bepaalt ook dat VMM in overleg met de gemeente de **overnamepunten in het centrale gebied** zal vaststellen. Deze scheidingslijn in het centrale gebied zal echter pas uitgewerkt worden na de vaststelling van de eerste GUP's en dus onderdeel uitmaken van de volgende generatie GUP's en stroomgebiedbeheerplannen voor 2021-2027.

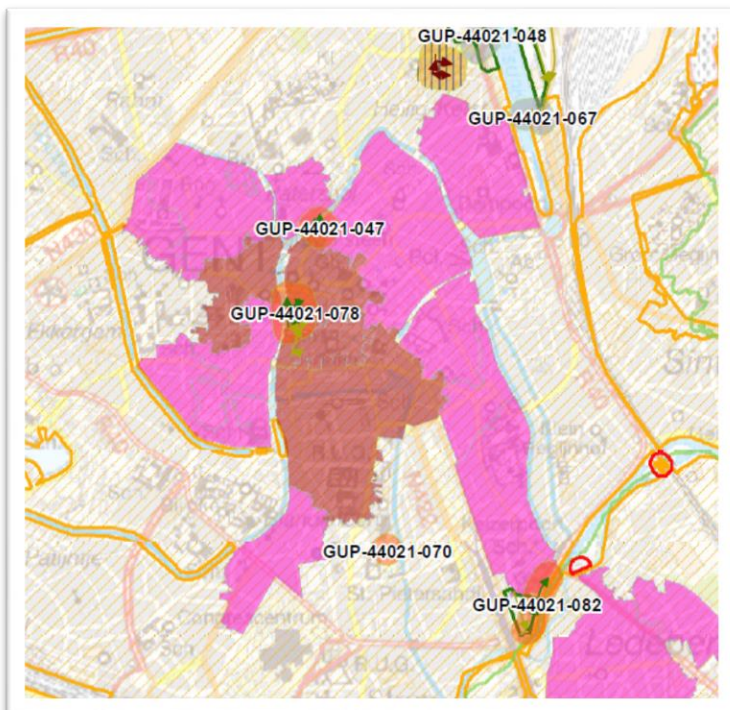

Figuur 4 : visualisatie van een overnamepunt in een GUP-kaart

3.6. Gebieden met uitzondering op optimale afkoppeling

Volgens Vlarem II dient de heraanleg van riolering te gebeuren via een optimaal gescheiden stelsel, tenzij anders bepaald in het GUP.

Binnen het GUP werden bijgevolg gebieden vastgelegd waarbinnen een uitzondering op de heraanleg van riolering via een optimaal gescheiden stelsel kan toegestaan worden. Dit is uiteraard enkel mogelijk binnen een verstedelijkte omgeving en komt slechts binnen een beperkt aantal gemeenten voor.

Een **uitzondering op de aanleg van een gescheiden stelsel** kan worden verleend indien het gebied reeds is voorzien van riolering en opgenomen op de GUP-kaart van de gemeente :

- in een zone waar het behoud van een optimaal gemengd stelsel mogelijk is (gebied met bruine inkleuring) of
- in een zone waar verder onderzoek nodig is naar het tvpe stelsel (zone met fuchsia inkleuring). Dit verder onderzoek dient gebaseerd te worden op een detailhemelwaterplan of gelijkwaardig.

Figuur 5 : zones met uitzondering op de aanleg van een gescheiden stelsel

Indien het gebied niet is opgenomen in één van de hogervermelde zones op de GUP-kaart kan van deze verplichting tot aanleg van een gescheiden stelsel enkel worden afgeweken indien de gemeente/rioolbeheerder een **gemotiveerde afwijking** op basis van een detailhemelwaterplan (of gelijkwaardig) van het betrokken gebied indient bij de ecologische toezichthouder.

Een **detailhemelwaterplan** dient de gebiedsdekkende visie weer te geven inzake de afvoer van hemelwater, de aanpak van de verdunningsproblematiek in het gebied, de bescherming tegen wateroverlast, enz...

3.7. Raadplegen van een gebiedsdekkend uitvoeringsplan

Alle gebiedsdekkende uitvoeringsplannen zijn te raadplegen via het [geoloket zonerings- en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen](#). Een kaart in pdf-formaat is hier voor elke gemeente ter beschikking. Ook de lijsten met de prioritair te plaatsen IBA's en de GUP-projecten is er per gemeente terug te vinden in pdf-formaat.

